

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Stypendyum fundacyi imx. biskupa Janowskiego w rocznej kwocie 60 zł. 37½ c. w. a. otrzymał zaczawszy od bieżącego roku szkolnego 186½, uczeń VII. klasy gimnazjum tarnowskiego *Stanisław Rudnicki*, syn nauczyciela trywialnego, który ma jedenaścioro dzieci. Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 23. grudnia 1861.

We wsi *Leszczyńce* w obwodzie brzeżańskim założona została regularna gr. kat. szkoła parafialna z następującem uposażeniem:

Na utrzymanie nauczyciela obowiązała się tamtejsza gmina płacić rocznie 105 zł. w. a. gotówką, istniejący już pod N. 99 budynek szkolny na umieszczenie szkoły i nauczyciela ofiarować i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawić potrzebne porządki szkolne, przeznaczając na to jak również na premia roczną kwotę 3 zł. 80 c. w. a., a nakoniec na opał szkoły dostarczać rocznie 4 niż. austr. sągów drzewa.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku parpciu oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

Telegramy.

Berlin, 20. stycznia. Dziś odbył się wybór prezydenta i wiceprezydentów izby deputowanych. *Grabow* obrany został prezydentem, *Bekrend* z Gdańska pierwszym, a *Boskum-Dolffs* drugim wiceprezydentem. Obadwaj wiceprezydenci należą do partji postępowej.

Londyn, 20. stycznia. Lord Russell odpowiadając na memoriał z Liwerpolu oznajmił, że lord Lyons jeszcze z końcem grudnia robił przedstawienia przeciw zniszczeniu portu w Charlestonie, upatrując w tem dowód zwątpienia o przywróceniu unii i akt zemsty przeciw komunikacyi narodów. Teraz będzie lord Lyons protestował znowu przeciw zniszczeniu innych portów.

Przegląd polityczny.

Lwów, 22. stycznia. Podług ostatnich wiadomości telegraficznych z podróży Najjaśn. Pana można wnosić na pewno, że stolica państwa witała Go już wczoraj z powrotem w swoich murach; a nawet dowiadujemy się z tych samych telegramów, że przyjazd Jego ces. Mości byłby jeszcze wcześniej nastąpił, gdyby nie zamieć śnieżna w górach, która o całą prawie dobę wstrzymała pociąg cesarski. Także co do powrotu Najjaśn. Pani podają teraz dzienniki termin pewniejszy, zapowiadając go najdalej po świętach wielkanocnych.

Więść o dalszem odroczeniu rady państwa odwołują dzisiejsze dzienniki; na posiedzeniu bowiem plenarnem wydziału finansowego z 20. b. m. oświadczyła się większość przeciw projektowi odroczenia dowodząc, że prace finansowe nie powinny przeszkadzać obradom izby nad innemi sprawami państwa. — Wydział bankowy zamknął już swoje posiedzenia wyborem komitetu złożonego z dwunastu członków.

Z krajów koronnych nie ma dziś żadnych wiadomości godnych przytoczenia.

Dzienniki angielskie zapełniają jeszcze większą część kolumn swoich dokumentami w sprawie „Trentu.“ Niemogą one już teraz obudzać wielkiej ciekawości po ukończeniu całego dramatu; ale za to pokazuje się z nich jasno, że nie prezydentowi gabinetu lecz lordowi Russell zawdzięcza kraj szczęśliwe załatwienie tego sporu. Odkąd ustała obawa wojny, zawiesił rząd dalsze przygotowania wojenne i dozwolił znowu wywóz artykułów obłożonych zakazem w grudniu; ale mimo to odchodzą ciągle jeszcze zapasy wojenne do Kanady, i także żelazny statek „Warrior“ odplynął z wojskiem do zachodniej Indyi. — Pokazało się teraz, że „Eugenia Smith“ jest statek amerykański, i tylko w chwili niebezpieczeństwa ratował się zatknięciem pawilonu angielskiego.

Rząd francuski zwraca ciągle uwagę na Meksyk, wysłał znowu wojska do Vera Cruz, i jak bają dzienniki, obnosi się nawet z planem osadzenia na tronie meksykańskim jednego z Arcyksiążąt austriackich; ale wieść ta zanadto jest podejrzana, by ktokolwiek przywiązywał wiarę do niej. — Zbyt wysoki stan armii, jaki od kilku lat utrzymuje Francya, zaczyna widocznie ciężać krajowi i oddziaływać szkodliwie na finanse, i słyhać, że minister Fould obstaje teraz usilnie za redukcją armii na 400.000 ludzi. — Uprzejmość księcia Kong, stryja cesarskiego w Chinach, ujęła tak dalece Cesarza Napoleona, że postanowił teraz spólnie z Anglią przyczynić

się do sflumienia powstańców w państwie niebieskiem. — Książę Kuza zapowiedział przybycie swoje do Paryża.

Poczta włoska przyniosła dziś tylko tyle nowego, że 14. b. m. odbyło się w Rzymie żałobne nabożeństwo za Króla portugalskiego Dom Pedra, przyczem Ojciec Ś. udzielił błogosławieństwa zgromadzonemu ludowi.

Pruska izba deputowanych obrała już swoich prezydentów, pierwszy wybór padł podług zapowiadania dzienników na pana *Grabowa*, a obadwaj wiceprezydenci należą do partji postępowej; dotąd jednak podlega jeszcze wątpliwości, czy adres z odpowiedzią na mowę od tronu będzie wotowany. — W sprawie kasselskiej miały się Prusy porozumieć z Austryą względem wspólnego działania, mianowicie obadwa te rządy mają przedłożyć sejmowi związkowemu spólny wniosek do uchwały, która ureguluje stanowczo konstytucyjne stosunki tego księstwa. — Korespondencye z południowej Niemcy donoszą, że tamtejszy stan kupiecki sprzeciwia się mocno zawarciu traktatu handlowego z Francją.

Monarcha belgijski wraca już z odwiedzin królewskich z Osborne; nie wiele jednak przyczynił się pobyt jego do ukojenia smutku owdowiałej Królowy, gdyż jak donoszą dzienniki unika Królowa Wiktorya wszelkiego towarzystwa i ani razu nie zasiadała nawet do stołu z Królem, chociaż łączą ich długie stosunki przyjaźni.

Rada stanowa w Bernie uchwaliła ustawę względem mieszanych małżeństw, której osnowę podajemy pod właściwą rubryką.

Usamowolnienie włościan w Rosyi wywiera nienajlepsze skutki, jak donosi dzisiejsza *Donau Ztg.* Prawie trzecia część gruntów uprawnych leży odlogiem, a w wielu miejscach nie chcą chłopcy wchodzić w żadne ugody. — Minister wojny przedłożył Cesarzowi projekt względem reform w armii, w którym radzi zmniejszyć liczbę urzędników wojskowych, uprościć manipulację kancelaryjną i zaprowadzić stosowne zmiany w uniformach. — Komisya fińska miała się już zebrać 20go b. m. i przystąpić do obrad nad przydzielonemi sobie sprawami administracyi, sądownictwa, kościoła itp.

W Atenach zrobił wielkie wrażenie proces podoficerów oskarżonych o zamach na Króla; sąd przysięgłych uwolnił ich od oskarżenia.

Z Ameryki nienadeszły jeszcze szczegóły ostatniej bitwy. Tylko blokada portów południowych jest teraz głównym przedmiotem rozpraw, i słyhać, że Francya postanowiła, choćby nawet sama, oprzeć się jej przedłużaniu.

Sprawy krajowe.

Sprawozdanie z czynności Lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej na XVIIem zwyczajnem posiedzeniu dnia 7. stycznia 1862.

Pod przewodnictwem prezesa Izby p. *Józefa Breuera*. W obecności komisarza rządowego radcy magistratu p. *Gregorowicza*.

Po odczytaniu i potwierdzeniu protokołu ostatniego posiedzenia z dnia 10. grudnia r. z. oznajmił przewodniczący, że ostatnie zwyczajne posiedzenie z przeszłego roku zapowiedziane na dzień 31. grudnia dla niedostatecznej ilości członków przybyłych na owe posiedzenie odroczone być musiało na dzień dzisiejszy. Na dzisiejszem posiedzeniu traktowane będą przeto tylko te przedmioty, które na ostatniem przeszłorocznem posiedzeniu miały być załatwione.

Poczem przystąpiono do narady nad następującymi przedmiotami programu.

1. Członek Izby p. *Wiktor Goldbaum* przedłożył następujący wniosek:

Przy oddawaniu towarów na kolej galicyjską Karola-Ludwika zdarza się często, że urzędnicy tej kolei albo wręcz odmawiają przyjęcia towarów nieopakowanych jak n. p. łożu w wantuchach albo przyjmują je tylko pod warunkiem jeżeli oddawca oświadczy, iż wszelki ubytek bierze na siebie i zrzeka się wszelkiej gwarancyi ze strony kolei. Takie postępowanie sprzeciwia się ogłoszonym dnia 15. września 1861 postanowieniom względem gwarancyi i zabezpieczenia przy transporcie rzeczy na kolej oddanych; gdyż według §. 8. ustęp 2. rzeczonych postanowień towary nieopakowane przyjmowane być powinny pod zaręczeniem (gwarancyą) za przyjętą wagę po odtrąceniu naturalnego ubytku, przyczem zarząd kolei (stósownie do §. 10. b.) obowiązany jest wynagrodzić ubytek w wadze, jeżeli właściciel towaru na stacyi ekspedycyjnej żąda odważenia urzędowego i to odważenie przez expedyt zostało dokonane i potwierdzone.

Raczy przeto Izba zrobić w tym względzie przedstawienie do centralnej dyrekcji galic. kolei Karola-Ludwika z prośbą, ażeby w przyjmowaniu towarów nieopakowanych do przesyłki urzędnicy kolei trzymali się wspomnianych postanowień względem gwarancyi i zabezpieczenia przesyłek.

Wniosek powyższy jednogłośnie został przyjęty.

2. Sekretarz Izby zdaje sprawę o podaniu gminy miasta Oświęcimia. W podaniu tem Izba została wezwana, wstawić się u

dyrekcji kolei północnej Cesarza Ferdynanda, ażeby w Oświęcimie założono stację wycieczki dla wołów transportowanych koleją żelazną. Na posiedzeniu dnia 10. grudnia r. z. Izba uchwaliła zasięgnąć zdania znaczniejszych galicyjskich handlarzy wołmi co do kwestyi, czyli założenie stacji wołowej w Oświęcimie pożądane jest dla krajowego handlu wołowego, i czyliby może dla tego handlu niebyło korzystniejszem założenie takiej stacji w Krakowie. W odpowiedzi na tę odezwę Izby oświadczyło kilku znakomitych kupców z Żurawna, że zaprowadzenie stacji wycieczki dla stad wołów transportowanych koleją żelazną, w ogóle wielce jest pożądane. Ze względu na to, że w kilku latach kolej żelazna zapewne do Czerniowic będzie ukończona, urządzenie takich stacji wołowych stanie się nawet konieczną potrzebą; inaczey bowiem niepodobniestwem byłoby przewozić stada wołów jednym ciągiem z Czerniowic do Wiednia. Już przeszłego lata kiedy jeszcze od Przemysła szły transporta koleją, zmuszeni byli handlarze szczególnie w czasie upałów, stada swoje w Przemyśle na kolej wladowane a do Wiednia przeznaczone, wyładowywać w drodze w Lipniku lub Weiskirchen, skąd nakarmiwszy je i napoiwszy dalej te stada wysyłali do Wiednia. Użalają się przytem handlarze, że zarządy kolei przy transporcie bydła, ponieważ przy tem kolej żadnej niebierze na siebie gwarancyi za ubytek lub uszkodzenie, z wielką postępują bezwzględnością. Tak n. p. zatrzymywane bywają po niektórych stacjach transporty wołów po 2 do 3 godzin, w Krakowie zaś 6 do 7 godzin czekać trzeba, nim pociąg przybyły z Galicyi dalej ruszy. Pomienieni handlarze oświadczenia, iż przy innej sposobności udadzą się do Izby o pośrednictwo w uchyleniu niedogodności i przeszkód jakich doznaje wazna gałęź handlu wołowego i oznajmiają, że w tym względzie umocowali kupca Żurawieńskiego pana Ludmerer, ażeby w ich imieniu do Izby się udał.

Gotowość z jaką miasto Oświęcim zamierza urządzać u siebie stację wołową, przyjmują pomienieni kupcy z wdzięcznością. Gdyby jednak tamtejsza gmina miała zamiar dążyć do tego, ażeby galicyjscy handlarze wołmi byli zniewoleni, wszystkie na Oświęcim idące transporta wołów wyładowywać, natenczas musieliby stanowczo przeciw temu się oświadczyć, gdyż w takim razie widocznem byłoby dążenie przeniesienia targu wołowego z Lipnika do Oświęcimia, co jednak tylko ze szkodą galicyjskiego handlu wołowego nastąpićby mogło.

Założenie stacji wołowej w Krakowie niebyłoby dogodnem, gdyż obok innych niedogodności wspaniały dworzec Krakowski przy nieustannym ruchu i huku lokomotywów nie dopuszcza ustawienia w pobliżu licznych stad szczególnie mołdawskich i besarabskich, często bowiem z tego powodu stada się rozbiegają i woły się ploszą. Handlarze wołmi mogliby przeto bardzo rzadko korzystać ze stacji w Krakowie, zwłaszcza że tylko pośledniejsze gatunki krajowego bydła rzeźnego służą na pokrycie potrzeby miejscowej, lepsze zaś gatunki mianowicie woły mołdawskie i besarabskie żadnego pokupu w Krakowie niemają.

Ze względu na tę odpowiedź kupców Żurawieńskich uchwała Izba na wniosek przewodniczącego, poprzeć przedłożone życzenia w dyrekcjach kolei północnej i Karola-Ludwika i uwiadomić o tem gminę miasta Oświęcimia. Uchwalono oraz wezwać rzeczonych kupców, ażeby przedłożyli Izbie szczegółowe swoje życzenia i zażalenia przeciw dyrekcjom kolei, by Izba na tej podstawie mogła poczynić stosowne kroki ku uchyleniu przeszkód, jakich doznaje krajowy handel wołmi.

3. C. k. okręgowa dyrekcja skarbowa we Lwowie wzywa powtórnie izbę, ażeby dała swoje zdanie, czyli i jakie zmniejszenie taryfy wynagrodzenia przysięgłych tragarzy przy tutejszym c. k. głównym urzędzie celnym w interesie stanu kupieckiego jest pożądane.

Sekretarz izby zdaje sprawę, że izba na dawniejsze odezwy c. k. okręgowej dyrekcji skarbowej w tej kwestyi jeszcze dn. 28. lutego 1861 dała obszernie umotywowane zdanie, że utrzymywanie i opłacanie zaprzysięgłych tragarzy przy c. k. głównym urzędzie celnym w interesie stanu kupieckiego nie jest potrzebne, że przeciwnie życzeniem stanu kupieckiego jest, ażeby stronom wolno było przy sprawunkach celnych posługiwać się własnymi prywatnymi tragarzami, tak jak to miało miejsce we wszystkich galicyjskich dworcach kolei żelaznej, które były końcowymi stacjami kolei, i jak to dotychczas ma miejsce na tych stacjach, gdzie się znajduje urząd celny. Na to oświadczenie otrzymała izba pod dniem 29. czerwca 1860 l. 27576-716 od c. k. krajowej dyrekcji skarbowej odpowiedź, że przypuszczenie prywatnych tragarzy do magazynów urzędowych nie zgadza się z przepisami prawnymi, ani z bezpieczeństwem tych magazynów, na którym również stanowi handlowemu jak i skarbowi zależy.

Na zapytanie przewodniczącego, czyli ten przedmiot ma być niezwłocznie załatwiony lub odesłany do mianować się mającej komisji ku sprawozdaniu, oświadcza się izba za niezwłocznem załatwieniem. Poczem wnosi przewodniczący, ażeby izba w odpowiedzi do c. k. okręgowej dyrekcji skarbowej odwołała się do zdania objawionego jeszcze w lutym 1860 r. i powtórnie oświadczyła, że instytucya zaprzysięgłych tragarzy przy tutejszym głównym urzędzie celnym zupełnie jest zbyteczna, gdyż celowi nie odpowiada i tylko rodzaj monopolu na korzyść urzędowych tragarzy stanowi, któryto monopol opłacać muszą strony a mianowicie stan kupiecki. We wszystkich prawie dworcach kolei żelaznej znajdują się, jak wiadomo, urzęda celne a wszędzie przypuszczają prywatnych tragarzy do magazynów urzędowych. Odkąd kolej żelazna stanęła we Lwowie, znajduje się c. k. główny urząd celny w dworcu kolei. Nie

ma żadnego powodu, dlaczegoby właśnie we Lwowie stronom wzbraniać miano używania własnych tragarzy. Co do bezpieczeństwa magazynów urzędowych, nie bywa ono naruszone przez tragarzy prywatnych, jak to wiemy z doświadczenia po innych dworcach kolei żelaznej. Przeciwnie zdarzały się wypadki, że właśnie dozorca urzędowi nadużywali położonego w nich zaufania. Dla bezpieczeństwa magazynów może urząd trzymać dozorców, jeżeli tego uzna potrzebę, ale utrzymanie ich nie powinno ciężać na stronach a mianowicie na kupcach. Ze względu na to izba uznaje za rzecz zbyteczną proponować taryfę opłaty dla przysięgłych tragarzy przy tutejszym głównym urzędzie celnym.

Wniosek powyższy jednogłośnie został przyjęty. (D. n.)

Wiedeń, 21. stycznia. (Powrót Jego Mości Cesarza.) Według depezy telegraficznych Jego c. k. Apostolska Mość przybył d. 20. b. m. o godz. 2. po południu do Nabresiny, gdzie krótko zabawiwszy, puścił się dalej w drogę.

Do Lublany Jego c. k. Apost. Mość przybył o godz. 5 minucie 30 po południu. Po godzinie 6. był już w drodze do Wiednia.

(Wyjazd Arcyksiążąt z Wenecyi.) Ich. ces. Wysokość Arcyksiążęta Leopold i Ludwik Wiktor udali się 16. b. m. z Wenecyi do Wiednia.

Hiszpania.

Madryt, 17. stycznia. (Sumter odchodzi. — Wiadomości bieżące.) „Sumterowi“ dano rozkaz opuścić Kadyx w przeciagu dni 6. — Poseł francuski p. Barrot otrzymał wielki krzyż św. Maurycego.

Madryt, 10. stycznia. (Traktat z Marokiem.) Na dzisiejszem posiedzeniu minister stanu złożył projekt do prawa, upowazniającego rząd do ratyfikowania traktatu politycznego i handlowego z cesarstwem Marokańskim zawartych. Według pierwszego wojska hiszpańskie opuszczą Tetuan i jego okolice, jak skoro komisarzom hiszpańskim wypłaconą zostanie suma trzech milionów piastrow hiszpańskich. Dla ściągnięcia dziesięciu milionów piastrow, które jako wynagrodzenie kosztów wojennych wypłacone być mają, Królowa hiszpańska zamianuje komisarzy, którzy pobierać będą połowę dochodów celnych państwa marokańskiego. Co się zaś tyczy oznaczenia granic, pozostaną w swej mocy układy w roku 1859 zawarte a traktatem z r. 1860 zatwierdzone. Wszystkie tym traktatem objęte stipulacje muszą wejść w wykonanie w pięciu miesiącach, licząc od dnia w którym Cesarz Muley Abbas w rezydencji swej, w Tangerze osiedzie; gdyby stipulacje te wcześniej wypełnione zostały, na tenczas wojska hiszpańskie Tetuan i jego okolice wcześniej opuszczą.

Według traktatu handlowego, Królowa Izabella będzie miała prawo mianowania konsulów, którzy rezydować będą w miejscach własnego swego wyboru z zupełnem bezpieczeństwem dla siebie i dla swych rodzin. Poddani hiszpańscy będą mogli podróżować wolno po całym państwie marokańskim i osiąść wszędzie bez opłacania żadnej kontrybucyi; poddani zaś marokańscy będą w Hiszpanii praw narodów najwięcej faworyzowanych. Poddani hiszpańscy będą mogli w mieszkaniach swych wypełniać obrządki religii katolickiej i osobne będą mieli cementarze; tego samego prawa używać będą poddani marokańscy w Hiszpanii, tylko w traktacie nie masz żadnej wzmianki o ich cementarzach. Konsulowie hiszpańscy, są wyłącznie sędziami swych ziomeków, o jakiebądź przestępstwo by obwinieni byli. Dezerterowie armii hiszpańskiej i złoczyńcy zbiegli z więzień hiszpańskich w Afryce, wydani być mają władzom hiszpańskim, nawet w tenczas, gdyby przejść chcieli na wiarę mahometańską. Na przypadek wojny, rezydenci i konsulowie hiszpańscy będą mieli zostawione sześć miesięcy czasu, do wyniesienia się z kraju, w żadnym zaś razie nie będą uważani jako niewolnicy; kobiety i dzieci nigdy nie będą mogły być wzięte w niewolę. Poddanym hiszpańskim wolno będzie rąbać drzewo w lasach Cesarza marokańskiego. Reszta warunków traktatu handlowego odnosi się do szczegółów żeglugi i statków.

Ministryum wyraziło życzenie, ażeby prawa administracyjne rozbierane były, w dziennikach. Z Kadyxu donoszą, iż sześciu marynarzy z okrętu amerykańskiego „Sumter“ uciekło.

Anglia.

Londyn, 18. stycznia. (Uwolnienie Amerykanów uprowadzonych.) Lord Lyons pod dn. 31. grudnia donosi, że dwaj Amerykanie uprowadzeni z okrętu „Eugenia Smith“ zostali wypuszczeni na wolność, a teraz się pokazało, że statek ten jest amerykańskim, i tylko dla własnego bezpieczeństwa zatknął banderę angielską.

Francya.

Paryż, 18. stycznia. (Subskrypcya na robotników w.) Subskrypcya przez *Siècle* na korzyść robotników w Lugdunie w St. Etienne otwarta, wielkie zrobiła wrażenie. *L'Opinion nationale* sądzi, że rząd sam powinien wdać się w tę sprawę, i na drodze przenoszenia (*virement*) funduszów z jednej rubryki na drugą, przyjść z pewną sumą w pomoc uciśnionym robotnikom. (Statek Nashville.) Listy z Southampton donoszą, że kompania kapitalistów angielskich zakupiła statek amerykańskich federalistów „Nashville“ w tamtejszym porcie stojący. Znikła więc obawa walki, by okręta ze statkiem unionistów „Tuscasora“, który na niego przy wyjściu z portu czatował.

Niemce.

(Projekt p. Fould.) Pan Fould obstawać ma przy tem, ażeby armia francuska zredukowana została do 400.000 ludzi pod bronią, to jest do stopy przez ciało prawodawcze sankcyonowanej.

Między nowemi podatkami, które p. Fould nałożyć zamierza, wymieniają podatek od powozów i koni zbytkowych, po 100 frank. od pierwszych, a po 50 franków od drugich. Podobny podatek raz już był proponowany, senat go jednak odrzucił, jako niekonstytucyjny.

(Wiadomości bieżące.) Deputacya wolnych mularzy udała się do księcia Napoleona, w celu reklamowania za jego pośrednictwem przeciwko nominacji marszałka Magnan na wielkiego mistrza wolnego mularstwa francuskiego. Księżę Napoleon przyrzekł wstawić się w tym względzie do Cesarza.

Cesarz odpowiedzieć miał na zapytanie księcia młodo-włoskiego Kuzy, iż chętnie widzieć i przyjmować go będzie w Paryżu. Prezydent południowych Stanów północnej Ameryki, Jefferson Davis, polecił miał doręczenie w Paryżu i Londynie ważnych bardzo aktów dyplomatycznych.

Wczorajszy bal w salach municypalności (hotel de ville) wypadł nader świetnie, przeszło 6000 osób było na nim obecnych, między niemi hrabiowie Morny i Persigny.

Nuncyusz papieski, monsignor Chigi, drugą już miał konferencyę z panem Thouvenelem.

(Sądownictwo dzienników.) Wiadomość o postanowieniu rządu, według której drugie ostrzeżenie ma być dziennikom udzielane tylko w skutek uchwały całej rady ministrów, bardzo dobrze przyjętą została w dziennikarstwie. Dotąd bowiem prawo ku temu spoczywa w rękach ministra spraw wewnętrznych, i od jego decyzji życie i śmierć każdego dziennika zależy. Chociaż zaś przeniesienie tego prawa na całą radę ministrów, nie daje jeszcze dziennikarstwu pożądaných prawnych gwarancji, zawsze jednak jako postęp uważane być może. Decyzya bowiem rady ministrów więcej będzie mieć powagi i większe przedstawia gwarancje sprawiedliwości, jak decyzya jednego ministra, który prędzej w błędne zapatrywanie się popaść może.

(Pogłoski.) Według *Independance belge* obiega a raczej powtórnie w Paryżu obiegać poczyna wieść, jakoby mocarstwa sprzymierzone, przewidując rewolucyę w Meksyku wybuchnąć mogącą, porozumieć się miały między sobą względem jej następstw i w tym celu zgodzono się na dostojnego członka rodziny w Europie panującej, jako powołanego do objęcia rządów tego kraju. Wieść tę, przez dzienniki wiedeńskie powtórzoną, zapisujemy tu, nie ręcząc za jej prawdziwość.

Donoszą z Pekinu, że obecny rejent państwa chińskiego Kong, zamierza posłać jednego z książąt rodziny cesarskiej do Paryża, dla pobierania nauk europejskich. Fakt ten byłby nie bez pewnego znaczenia.

Serbia powiększyła znacznie armię swoją. Wywołało to ze strony Porty otomańskiej protestacyę, którą zakomunikowała dworom europejskim, które podpisały ostatni traktat paryski.

Belgia.

Bruxela, 17. stycznia. (Powrót Króla zapowiedziany. — Izby.) Powrót Króla z Anglii zapowiadają na przyszły poniedziałek. Zaraz po powrocie udzieli pierwszą audyencyę nowemu nuncyuszowi papieskiemu hr. Ledahowskiemu, arcybiskupowi Thebajskiemu (in partibus). Na wczorajszym posiedzeniu izba przyjęła jednogłośnie budżet ministerium sprawiedliwości. Wątpić należy, czy to samo stanie się z budżetem ministerium wojny.

(Prośba Wiktora Hugo.) Wiktor Hugo podał do Króla prośbę wierszami o ulaskawienie zbrodniarzy z Mons, których na śmierć skazano.

Włochy.

Turyn, 17. stycznia. (Załoga w Alatro.) Depesza telegraficzna z Rzymu z 14go b. m. datowana, dziś jednak dopiero nadeszła donosi, iż oddział wojska francuskiego zajął Alatro i tamże dziesięciu oficerów powstańców neapolitańskich przytrzymał. Dotąd miasto Alatro ma mieć mieszaną załogę wojsk francuskiego i papieskiego. Wiadomość ta przez kolońską gazetę i *Independance belge* podana byłaby ważną dlatego, że Alatro jest punktem granicznym państwa rzymskiego, z którego powstańcy zwykle w neapolitańskie wpadają. Zajęcie tego punktu, jeżeli się sprawdzi, okazałoby, iż rząd francuski istotnie zamierza pomagać rządowi piemontskiemu w przytłumieniu powstańców neapolitańskich.

(Interpelacya względem Świętopietrza.) W parlamencie deputowany Brofferio interpelował ministra względem Świętopietrza, zbieranego przez nieprzyjaciół kraju i przeznaczonego do uzbrojenia przeciwko rządowi; wypada więc użyć całej surowości praw przeciwko tym, którzy się zbieraniem Świętopietrza trudnią. Minister Ricasoli w odpowiedzi na interpelacyę przyznał, że Świętopietrze zbiera się na szkodę Włoch; wszakże datki w kraju na ten cel składane tak są nieznaczne, iż nie warto karać tych, którzy je zbierają; zresztą monarcha rzymski jest zarazem głową kościoła katolickiego, a prawa włoskie nie dopuszczają żadnego rozporządzenia dążącego do zgłębiania zamiarów Papieża. Po tej odpowiedzi ministra izba przeszła do porządku dziennego.

Dziennik *l'Italia* zaprzecza, jakoby minister handlu Cordova przeciwnym był zawarciu traktatu handlowego z Francją.

Berlin, 17. stycznia. (Służby wojskowej termin.) Projekt do ustawy z 3. września 1814 względem czasu służby wojskowej, przedłuża czas trwania rezerwy z 2 na 4 lata, która przeto doliczona do 3 lat służby wojskowej zaczynającej się w 20 roku życia trwać będzie do 27. roku życia. Odtąd zaczyna się służba przy landwerze na pierwsze wezwanie, i trwa do 32. roku życia. Czas służby przy landwerze na drugie wezwanie nie będzie kończyć się jak dotąd w 39., lecz w 36. roku życia.

(Nowy order koronacyjny) Król pruski ustanowił na pamiątkę swojej koronacji order pod imieniem „królewski order korony“. Ma to być krzyż złoty emaliowany na białe z wazkim złotym brzegiem i szerokimi końcami, osadzony na medalionie, na którego przedniej stronie królewska korona z napisem „Bóg z nami“, na odwrotnej stronie cyfra królewska.

Baden, 10. stycznia. (Sprawa banku gry.) Kilka dzienników zamieściło wiadomość, iż rząd wielko-książęcy postanowił znieść banki gier hazardowych, lub też nie odnawiać kontraktów z przedsiębiorcami gier, gdy takowe upłyną. Wieści te odnoszą się do reskryptu ministerialnego do tutejszego urzędu powiatowego, którym ministerium zażądało propozycyi do rozporządzeń i urzędzeń właściwych, na przypadek zniesienia gier zaprowadzić się mających. Tutejszy kontrakt z przedsiębiorcami gier zawarty trwa jeszcze do roku 1870, może jednak być wypowiedziany w r. 1864 bez żadnego wynagrodzenia. Nie wiadomo jednak dotąd, jak sobie ministerium w tem postąpić zamysła. Miasto tutejsze pragnie, ażeby banki gier dopiero w roku 1870 zniesione zostały. Co zresztą bardzo jest łatwym do pojęcia, w tym bowiem przeciągu czasu można by zebrać odpowiedni fundusz na utrzymanie i upiększenie kąpiel, bez tego zaś funduszu obcy, kąpiele nasze zwiedzający sportrzeby musieli wielką różnicę w stanie, w jakim zostawały w czasie egzystencyi gier hazardowych a w stanie późniejszym.

Rosya.

Petersburg, 8. stycznia. (Reformy w armii.) Minister wojny generał Milutin złożył Cesarzowi cały szereg projektów do reform w armii zaprowadzić się mających. Reformy te odnoszą się:

1) Do zmniejszenia przynajmniej o dwie trzecie części obecnego etatu urzędników w biurach wojennych i powiększenia zarazem płacy urzędników pozostałych całą oszczędnością na redukcyi osób uzyskaną, dla podaciecia gorliwości w służbie i spowodowania większego pospiechu po załatwieniu spraw biurowych.

2) Do zmniejszenia piśmideł administracyjnych, tej prawdziwej plagi kancelaryi rosyjskich.

3) Do uproszczenia uniformów wojskowych znacznie już przekształconych za panowania teraźniejszego Cesarza. I tak przyjęty został dla całej armii uniform podobny do munduru tyralierów rodziny cesarskiej. *Independance belge*, która mundur ten szczegółowo opisuje, dodaje zarazem, iż zaprowadzony być ma w armii rosyjskiej na obchód tysiącletniego założenia państwa przez Ruryka.

Ostatnie wiadomości.

Wiedeń, 22. stycznia. Jego c. k. Apostolska Mość powrócił z Wenecyi do Wiednia wczoraj o godzinie 6 minucie 40 zrana, a Jego Excelencya szef n. a. namiestnictwa baron Halbhuber i zastępca komendanta wojskowego fml. baron Schiller powitali Jego ces. Mość w dworcu kolei południowej.

Paryż, 21. stycznia. Rząd wysłał świeżą brygadę wojska do Meksyku.

Trebinia, 18. stycznia. Derwisz Basza przybył tu z batalionem strzelców i probuje w dobry sposób skłonić insurgentów do poddania się.

Alexandrya, 20. stycznia. (Na Paryż.) Rząd nieprzyjął oferty pożyczki Oppenheima i oznajmił to jeszcze raz do Konstantynopola.

Spastrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. stycznia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 6° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7 god. zrana	327.34	— 4.7	94.6	połud.-wsch.	sl. pochmurno
2 god. po poł.	327.55	— 2.8	91.5	południowy	" " "
10 god. wiecz.	328.28	— 4.1	94.1	"	" " "

W nocy śnieg 2....

T E A T R.

Dziś przedstawienie polskie: „Okropne kobiety“, komedia w 3 aktach z francuskiego, i koncert panny Weiss na fortepianie.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Sarnecki Józef, z Rosyi. — Gostkowski Antoni, z Struszewa. Hotel europejski: Malczewski Stanisł., z Czesnik. — Starzyński Bojom., z Derewni. — Tyszkowski Ant., z Kelna. — Witosławski Władysł., z Żydowca. — Truskotawski Hen., z Jasieniowa. Hotel angielski: Lapecki Jan K., z Poremby. — Hr. Dębicki Ludw. Z., z Bucheic. — Kriegsbaber Fr., z Luczkowic. — Hr. Przydziecki K., z Rosyi. Sławski Leon., Hermanowa. — Golebski Marc, z Sławentyna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. stycznia.

PP. Kamil Kaj., adw. kraj. do Czerniowiec. — Rylski H., do Ostrowa. — Czajkowski Ad., do Bóbrki. — Br. Lewartowski Al., do Haczewa. Szujski Józ., do Kurdwanowa. — Hr. Mier Fel., do Radziechowa. — Trzeciecki Tyt., do Polanki. — Gostkowski Ant. — Br. Horoch S., do Moranec. — Obertyński L., do Stronibab. — Szymanowski Fr., do Bobiatyna. — Jasiński Józ., do Zabłotowa. — Malachowski Cez., do Kozówki. — Sozański W., do Białoskierka. — Witosławski Wład., do Żydowca. — Kiezkowski Józ., do Szandrowiec.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 22. stycznia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 83.10. Metaliki po 5% za 100 zł. 68 75; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje in-

dennizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier — Galicyi —; Bukowiny —; Akcy Banku narodowego sztuka 793 Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 185.30; niższo-aust. towarz stwa eskontowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 1.0 zł. —.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 130 2 3. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.58. dukaty ces. pełnej wagi —. korony —, półkorony —. Srebro 138 15

Kurs lwowski.

Dnia 22. stycznia

Table with columns for currency types (Dukat holenderski, Dukat cesarski, etc.), exchange rates (gotówka, towarem), and values in zł. and c.

Kurs giełdy wiedeńskiej. Dnia 20. stycznia.

Table of stock market rates for public debt (Dług publiczny), Austrian government debt (Państwa), and various bonds.

Table of exchange rates for various banks and currencies (Ban. Tem., Krcacy, Galicyi, etc.).

Table of interest rates and exchange rates for various banks and currencies (Banku nar., Inst. kred., etc.).

Table of exchange rates for various banks and currencies (Kolej Aussig-Ciepl., Kol. Bern. Ross., etc.).

Table of exchange rates for various banks and currencies (Banku naro., Banku naro., etc.).

Table of exchange rates for various banks and currencies (Tow. żeg. par. na Dun., Pożycz. Trye., etc.).

Table of exchange rates for various banks and currencies (Amsterdam za 100 zł. hol., Augsburga za 100 zł. w. p., etc.).

Table of exchange rates for various banks and currencies (Dukaty ces. men., dtto. pełnej wagi, etc.).

KRONIKA.

Dziewiąta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinnowań Nowego Roku 1862.

Panowie: Michał Sander 2zł., Wacław Hudetz 2zł., Tadeusz Onufry Władysław Turkuł 3zł., W. 2zł., Hawranek 1zł., właściciel domu pod nr. 100 m. 1zł., Dobrowolski 50c., Friczek 20c., Sikora 1zł., Julia Engel 1zł., Jędrzej Potępski 1zł., K. D. 1zł., B. K. 30c., E. D. 30c., B. T. 40c., hr. Choleńiewska 1zł., Józef Kolischer 2zł., Baruch Kohen 1zł., Dr. Felix Maciejowski 1zł., Dr. Linker 1zł., Heidler 20c., N. N. 50c., Dr. Jan Fried 50c., Emilia Vanderstads 50c., Adolf Herz 50c., Dr. Mossing 1zł., Dr. Rajski 1zł., Dr. Horak prof. 1zł., N. N. 2zł., Józef Pokorny 50c., Jan Eypert 50c., Eliza Wohlfeil 1zł., Radomski 10c., Markus Wilzniewitser 50c., Gedale Forster 50c., Pineles 50c., Edward Baczakiewicz 1zł., Leib Proch 50c., Jzrael Dreikurs 20c., Chaim Kunke 10c., Dawid Friedelklaffen 20c., Wolf Bader 10c., Jakub Goldstein 50c., Rabner 20c., właściciel domu pod nr. 228 m. 2zł., Traugott Scholz 50c., A. S. 10c., Joanna Tinz 40c., Konstancya Markl 30c., Dr. Michał Tuslanowski 3zł., Laskowski 2zł., Wang 1zł., Bartmański 1zł., B. Ustyanowicz 1zł., M. Czerwińska 50c., Krynicki 30c., Jasiński 2zł., A. S. 50c., J. Zawadzki 1zł., Józef Eminowicz 1zł., F. Fox 40c., Sapalczyński 20c., Julia Mitternacht 15c., Alexander Tshajka 20c., Wacław Hauer 40c., Hauspöte 1zł. 65c., Franciszek Szarawski 50c., Tarnawski 50c., Szürrer 50c., Szarczyński 50c., Józef Boneza Tomaszewski 1zł., K. Jabłoński 1zł., Włoszyński 1zł., Turkuł 3zł., Tyrowicz 50c., Frydolina Cysar 20c., Felix Orłowski 2zł., Jaworski 50c., Paszkowski 1zł., Stachurski 1zł., Józef Biliński 20c., Adolf Kunerth 20c., Wincenty Zaak 1zł., Fr. Tworowski 50c., Jan Birgfellner 50c., Razem 72zł. 50c., do tego ósma lista 675 zł. 60c. Suma 648zł. 10c. w. a.

(Ciekawy zabytek bibliograficzny) odkryto teraz w c. k. bibliotece w Pradze. Przy układaniu inkunabułów dostrzegł skryptor Zeidler przy dziele: „Sermones Pomerii fratris Pelbarti de Temeswar. Hagenaw 1500 fol.“ dwa pasma pergaminu przytwierdzone do okładek, okryte starem piśmem niemieckim. Pokazało się, że to fragment pieśni Nibelungów; ale większe jeszcze było zadziwienie, gdy na przedostatniej stronie, całkiem obmazanej klejem odkryto pismo czeskie. Obadwa te rękopisma, wnosząc z formy liter, pochodzą z końca 13 wieku. O ile dotąd odcyfrować zdołano bez użycia środków chemicznych, zawiera rękopis czeski fragment poematu rycerskiego, który zaczyna się temi słowy: „Posłuchajcie swaki naród, heu wam dumno spevati“; zaś fragment Nibelungów należy do czarnej awantury, opiewającej zwycięskie wypawy Sigfydra przeciw Sasom. To odkrycie nastęrczy znouu, podobnie jak Rękopis krółodworski, trudne zadanie filologom sławiańskim.

(Starożytnie zabytki.) W pobliżu Concise w Szwajcaryi wydobyl profesor Troyon z Luzany za pomocą maszyny Baggerowskiej mnóstwo szczątków przedhistorycznych czasów z jeziora neunenburskiego. Jest między niemi 800 narzędzi, jako to siekiery, noże, piły, dłuta i groty strzał z kamienia, kości i jelenich rogów. Z naczyń odznacza się drewniany kubek staranną i zręczną robotą. Metalów niema ani śladu. Wydobyte szczątki zwierząt oddano profesorowi Rütimeyer w Bazylei do rozpoznania.

(Kuchnie publiczne w Paryżu.) Cesarzowa w roku 1855 założyła kuchnie publiczne, których liczba obecnie do 75 wzrosła, i te rozrzucone są po różnych częściach Paryża, przez wyrobników zamieszkałych. Celem tych kuchni jest dostarczenie robotnikom dobrego i silnego pożywienia za cenę nader umiarkowaną. Cesarzowa wspiera to przedsięwzięcie datkiem 100.000 franków rocznie, i rezultaty dotąd otrzymane prześcigły wszelkie oczekiwanie.